

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ที่มุ่งหาประสิทธิภาพคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 3.4 วิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.5 วิธีการสร้างแบบสอบถามระดับเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน
- 3.6 การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ลงทะเบียนเรียนวิชาคอมพิวเตอร์

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านดาบ จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดไผ่ยาวภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต
2. แบบทดสอบทางการเรียน
3. แบบสอบถามวัดเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ต

3.3 วิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีขั้นตอนในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Analysis)
2. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้(Design)
3. การสร้างหน่วยการเรียนรู้(Development)
4. การสร้างเนื้อหาลงบนคอมพิวเตอร์ (Implementation)
5. การตรวจสอบคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Analysis)

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะนำมาใส่ในบทเรียน เพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเรียนเนื้อหาในหัวข้ออะไรบ้าง เรียนอะไร ก่อนหลัง เพื่อให้ไม่ซ้ำซ้อนกันในแต่ละหัวข้อ วิเคราะห์เพื่อกำหนดไม่ให้เนื้อหาที่เรียนนั้นมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ไม่ให้เนื้อหาที่ยากหรือง่ายเกินไป ก่อนที่จะบรรจุลงในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและมีชื่อเสียงทางด้านเนื้อหา เพื่อช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ดร.มาลี สืบกระแสน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
2. ดร. สกฤต คำนวนชัย อาจารย์สาขาวิศวกรรมและการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

3. ดร.ดวงพร ไม้ประเสริฐ

หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์เนื้อหา 3 ขั้นตอนดังนี้

3.1.1.1 สร้างแผนภูมิระดมสมอง (Brainstorm Chart) เป็นการรวบรวมหัวข้อเรื่องที่จะมีอยู่ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วจัดทำแผนภูมิระดมสมองที่ประกอบด้วยรายละเอียดเนื้อหาต่างๆที่จะมีในหัวข้อต่างๆ หลังจากนั้นนำแผนภูมิระดมสมองที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นพร้อมทั้งรายละเอียดเนื้อหาข้อมูล ให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ตรวจสอบดูพร้อมทั้งให้พิจารณาว่าควรเพิ่มเติมหัวข้อเรื่องใดที่เห็นว่าควรมีอยู่ในบทเรียน หรือรวมเนื้อหาใดเข้าด้วยกันได้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลของการตรวจสอบและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้นำมารวบรวมเป็นหัวข้อเรื่องที่จะมีในบทเรียนให้เห็นเป็นภาพรวมของทั้งวิชา

3.1.1.2 สร้างแผนภูมิหัวข้อสัมพันธ์ (Concept Chart) เป็นการนำแผนภูมิระดมสมองที่ได้มาทำการจัดกลุ่มของหัวข้อเรื่องหรือจัดหมวดหมู่ที่สัมพันธ์กันให้อยู่ด้วยกัน ซึ่งในการสร้างแผนภูมิหัวข้อสัมพันธ์นี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากการสร้างแผนภูมิระดมสมอง มาทำการวิเคราะห์หาหัวข้อเรื่องที่มีเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันมาจัดกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน โดยมีการตัดหรือเพิ่มหัวข้อ หรือย้ายกลุ่มหัวข้อเรื่องเนื้อหา เพื่อให้หัวข้อต่าง ๆ สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ได้หัวข้อเรื่องที่จะนำมาสร้างเป็นบทเรียนมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด ตลอดจนจัดกลุ่มของหัวข้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันไว้ด้วยกันเป็นหมวดหมู่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาทำการตรวจสอบหัวข้อเรื่องอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหาวิชาซึ่งผลการสร้างแผนภูมิหัวข้อสัมพันธ์ ภาคผนวก ก.2

3.1.1.3 สร้างแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา (Content Network Chart) เป็นการนำหัวข้อเรื่องต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ในแผนภูมิหัวข้อสัมพันธ์ มาทำการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา โดยพิจารณาลำดับก่อนหลังต่อเนื่องกันไป หรือคู่ขนานตามความจำเป็นลงบนแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหาที่ละหัวข้อจนครบทุกหัวข้อ ซึ่งในการพิจารณาลำดับก่อนหลังของเนื้อหานั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความยากง่ายของเนื้อหา เนื้อหาใดที่เป็นพื้นฐานก็จะจัดให้เรียนก่อน หรือเนื้อหาใดที่ควรเรียนต่อเนื่องกันไป เป็นต้น

3.3.2 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (Design)

ขั้นตอนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการเตรียมการล่วงหน้าก่อนการสอน หรือการวางแผนการสอน สำหรับการวางแผนการสอนบนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ มีขั้นตอนที่จำเป็นต้องกระทำ 2 ขั้นตอน คือ

1. การออกแบบโครงสร้างองค์ความรู้ของเนื้อหาวิชา (Knowledge Structure Design)
2. การออกแบบการสอน (Instruction Design)

3.3.2.1 การออกแบบโครงสร้างองค์ความรู้ของเนื้อหาวิชา (Knowledge Structure Design) สำหรับขั้นตอนในการออกแบบโครงสร้างองค์ความรู้ของเนื้อหาวิชา ประกอบด้วย การแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ การสร้างแผนภูมิลำดับการนำเสนอหน่วยการเรียนรู้(Course Flow Chart) และการกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ เป็นการนำเอาแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา (Content Network Chart) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้ว มาทำการแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Modules) ซึ่งในการพิจารณาแบ่งหน่วยเรียนนั้น จะทำการพิจารณาตามเงื่อนไขของเวลาที่ใช้สอนแต่ละครั้ง และความสัมพันธ์ของกลุ่มหัวเรื่องที่สามารถ จัดไว้ในหน่วยการเรียนรู้เดียวกันด้วย โดยเริ่มจากการนำแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา มาพิจารณากลุ่มหัวเรื่องที่สามารถจัดไว้ในหน่วยเดียวกันได้ จากนั้นตีกรอบเส้นรอบกลุ่มต่างๆ ไว้จนครบ ซึ่งผลของการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการใช้ อินเทอร์เน็ต

2. สร้างแผนภูมิลำดับการนำเสนอหน่วยการเรียนรู้ (Course Flow Chart) เป็นการนำผลจากการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ได้ทั้งหมดมาทำการตั้งชื่อในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสม จากนั้นนำหน่วยเรียนมาจัดลำดับการนำเสนอหน่วย การเรียนในภาพรวมของทั้งวิชาตามลำดับ และความสัมพันธ์แนวทางเดียวกับแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา

3. กำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เป็นการนำหัวเรื่องเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยได้พิจารณาจากรายละเอียดเนื้อหาของแต่ละหัวเรื่องที่ต้องการจะสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมของหน่วยเรียนนั้น

3.3.2.2 การออกแบบการสอน (Instruction Design)

ในการออกแบบการสอนเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จำเป็นต้องทราบโครงสร้างในการออกแบบการสอน(Instruction Design) ก่อน เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการเรียนรู้รายบุคคลที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง สำหรับขั้นตอนในการออกแบบการสอน เป็นการสร้าง

แผนภูมิลำดับการนำเสนอเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ (Module Presentation Chart) เป็นการนำผลการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ และเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาทำการออกแบบการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากลำดับหัวเรื่องเนื้อหาที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้ว แผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา (Content Network Chart) ว่าผู้เรียนควรเรียนเนื้อหาใดก่อนหลัง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยคำนึงถึงโครงสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน การนำเสนอเนื้อหาสาระของบทเรียน การเสริมความเข้าใจ การสรุปเนื้อหา และการทดสอบหลังเรียน โดยการสร้างเป็นแผนภูมิการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3.3.3 การสร้างหน่วยการเรียนรู้ (Design)

ขั้นตอนการสร้างหน่วยการเรียนรู้ แบ่งขั้นตอนย่อยได้ 4 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การเขียนเนื้อหาลงบนกรอบเนื้อหาการสอน (Script) การจัดลำดับกรอบการสอน การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

3.3.3.1 เขียนรายละเอียดเนื้อหากรอบการสอน (Script)

เป็นการนำผลการออกแบบวิธีการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาทำการเขียนรายละเอียดเนื้อหากรอบการสอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เขียนรายละเอียดเนื้อหากรอบการสอนตามลำดับเนื้อหาและวิธีการที่ได้ออกแบบไว้โดยมีการกำหนดข้อความ ภาพ เสียง และการโต้ตอบไว้ในแต่ละเฟรมของบทเรียน

3.3.3.2 จัดลำดับกรอบการสอน (Storyboard Development)

เป็นการนำกรอบการสอนที่เขียนไว้มาทำการจัดลำดับ ซึ่งในการจัดลำดับกรอบการสอนเนื้อหาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยจัดการเรียงลำดับข้อเรื่องตามแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา (Content Network Chart) ที่ได้การวิเคราะห์ไว้แล้วมาพิจารณาให้มีความต่อเนื่องและความเชื่อมโยงของเนื้อหาภายในหน่วยการเรียนรู้

3.3.3.3 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา เป็นการนำกรอบการสอนที่ได้เรียงลำดับถูกต้องเรียบร้อยแล้วไปทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน

3.3.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์การสอนขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบเพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน มีขั้นตอนในการสร้างประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ การวิเคราะห์แบบทดสอบ การหาคุณภาพของแบบทดสอบและการสร้างฐานข้อมูลคลังข้อสอบ เพื่อนำมาใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบ เป็นการวิเคราะห์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อต้องการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับใด เช่น ครามจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จากนั้นทำการกำหนดน้ำหนักของพฤติกรรมย่อย ที่จะออกข้อสอบว่าในแต่ละวัตถุประสงค์จะออกข้อสอบทั้งหมดจำนวนกี่ข้อ จากนั้นทำการกำหนดรูปแบบของคำถามหรือข้อสอบว่าจะใช้ข้อสอบรูปแบบใด

2. การสร้างแบบทดสอบ เป็นการสร้างแบบทดสอบ โดยทำการเขียนข้อสอบตามจำนวนที่กำหนดไว้พร้อมกับตรวจทาน เมื่อทำการเขียนข้อสอบหรือออกข้อสอบจนครบตามจำนวนที่ต้องการแล้ว นำข้อสอบที่ได้มาพิจารณาความเที่ยงตรงเนื้อหา (Index of Consistency) เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อสอบ เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วพบว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงแล้ว นำมาจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบ

3. การหาคุณภาพของแบบทดสอบ เป็นการนำแบบทดสอบที่ได้ไปทดสอบกับ กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลการทดสอบไปวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ ซึ่งการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบนั้นประกอบด้วย การหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และเมื่อได้ข้อสอบที่มีคุณภาพแล้ว นำไปบันทึกเก็บไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

4. การนำข้อมูลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังเรียน (Post- Test)

3.3.4 การสร้างเนื้อหาบบนคอมพิวเตอร์ (Implementation)

3.3.4.1 เลือกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นซอฟต์แวร์ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการเลือกซอฟต์แวร์ที่ใช้นั้น ผู้วิจัยเลือกจากความเหมาะสม

3.3.4.2 จัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบบทเรียน จัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบบทเรียน ได้แก่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพกราฟิกต่าง ๆ เช่นกราฟิกของหัวเรื่อง และพื้นหลังหรือปุ่มต่างๆ ตามกรอบ การสอนที่ออกแบบไว้ ทำการบันทึกเป็นไฟล์ไว้และจัดเก็บแยกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สามารถ เรียกใช้ได้ง่ายสะดวก พร้อมทั้งจะนำไปใช้การจัดลงโปรแกรมต่อไป

3.3.4.3 ทำการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จัดเตรียมไว้ มาทำการพัฒนาลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามกรอบการสอนที่ ออกแบบไว้ลงโปรแกรมจนครบทุกกรอบเนื้อหา

3.3.5 การตรวจสอบคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เป็นการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีทางการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านมัลติมีเดีย เพื่อทำการตรวจสอบหาคุณภาพด้านสื่อคอมพิวเตอร์ ของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ มีจำนวน 3 ท่านได้แก่

1. ดร.พรณราย เทียมพัฒน์ อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ดร.นารีรัตน์ สุวรรณารี อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผศ.ดร.สัมฤทธิ์ เสนกาศ อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพทางด้านสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CD) ของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือ แบบประเมินคุณภาพด้านสื่อคอมพิวเตอร์ ในลักษณะของแบบสอบถาม Rating Scale (Likert's method) 5 ระดับ คือ คุณภาพดีมาก คุณภาพดี คุณภาพปานกลาง คุณภาพ พอใช้ คุณภาพควรปรับปรุง และสำหรับประเด็นในการประเมินคุณภาพ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน ประกอบด้วยด้านตัวอักษร ด้านรูปภาพ ด้านเสียง ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านอื่นๆ และสำหรับ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพด้าน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย มีดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	คุณภาพดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
1.00 - 1.49	หมายถึง	คุณภาพควรปรับปรุง

3.4 วิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการสร้างแบบทดสอบเพื่อใช้ในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียน (Post- Test) ซึ่งขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบ
2. การสร้างแบบทดสอบ
3. การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

3.4.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบ

3.4.1.1 การกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เป็นการนำหัวข้อเรื่องเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มา กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยดำเนินการกำหนด จากนั้น ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาอีกครั้ง ซึ่งผลการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
1. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	1.1 นักเรียนบอกความหมายของอินเทอร์เน็ตได้ 1.2 นักเรียนบอกประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตได้ 1.3 นักเรียนบอกประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตได้ 1.4 นักเรียนบอกถึงอุปกรณ์และการติดตั้งเบื้องต้นอินเทอร์เน็ตได้ 1.5 นักเรียนสามารถบอก โปรแกรมที่ใช้งานร่วมกับอินเทอร์เน็ตได้
2. การใช้งานอินเทอร์เน็ต	2.1 นักเรียนบอกความหมายของเว็บไซต์ได้ 2.2 นักเรียนบอกส่วนประกอบของเว็บไซต์ได้ 2.3 นักเรียนสามารถบอกการจัดกลุ่มของเว็บไซต์ได้ 2.4 นักเรียนสามารถอธิบายการใช้งานโปรแกรมท่องเว็บได้ 2.5 นักเรียนสามารถบอกการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตได้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) แสดงการกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.1 นักเรียนบอกความหมายจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ 3.2 นักเรียนบอกเว็บไซต์ที่ให้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ 3.3 นักเรียนสามารถบอกวิธีการสมัครใช้บริการอีเมลได้ 3.4 นักเรียนสามารถบอกการเขียนจดหมายและการส่งจดหมายได้ 3.5 นักเรียนสามารถส่งจดหมายพร้อมข้อมูลอื่นๆ ได้

3.4.1.2 วิเคราะห์น้ำหนักวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา เป็นการนำวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาทำการวิเคราะห์ว่าวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อนั้น ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับใด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งพฤติกรรมในการวัดผลครั้งนี้เป็นการวัดพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มี 6 ด้านคือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยสร้างตารางการวิเคราะห์น้ำหนักวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา

3.4.1.3 กำหนดน้ำหนักของพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ หลังจากทำการวิเคราะห์น้ำหนักวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาแล้ว นำตารางที่ได้นั้นมาทำการกำหนดน้ำหนักของพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งในหน่วยที่ 1 จะประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจำนวน 5 ข้อ หน่วยที่ 2 จำนวน 5 ข้อ และหน่วยที่ 3 จำนวน 5 ข้อ ดังแสดงในภาคผนวก ข.1 โดยผู้วิจัยจะทำการกำหนดจำนวนข้อสอบที่ใช้วัดตามความเหมาะสมของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสรุปการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตารางที่ 3.2 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม						รวม
	ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
บทที่ 1	8	2	-	-	-	-	10
1.1 นักเรียนบอกความหมายของอินเทอร์เน็ตได้	2	-	-	-	-	-	2
1.2 นักเรียนบอกประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตได้	2	-	-	-	-	-	2
1.3 นักเรียนบอกประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตได้	2	-	-	-	-	-	2
1.4 นักเรียนบอกถึงอุปกรณ์และวิธีการติดตั้งเบื้องต้นอินเทอร์เน็ตได้	-	2	-	-	-	-	2
1.5 นักเรียนสามารถบอกโปรแกรมที่ใช้งานร่วมกับอินเทอร์เน็ตได้	2	-	-	-	-	-	2
บทที่ 2	8	2	-	-	-	-	10
2.1 นักเรียนบอกความหมายของเว็บไซต์ได้	2	-	-	-	-	-	2
2.2 นักเรียนบอกส่วนประกอบของเว็บไซต์ได้	2	-	-	-	-	-	2
2.3 นักเรียนสามารถบอกการจัดกลุ่มของเว็บไซต์ได้	2	-	-	-	-	-	2
2.4 นักเรียนสามารถอธิบายการใช้งานโปรแกรมท่องเว็บได้	-	2	-	-	-	-	2
2.5 นักเรียนสามารถบอกการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตได้	2	-	-	-	-	-	2

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) แสดงสรุปผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	ระดับพฤติกรรม						รวม
	ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
บทที่ 3	8	-	2	-	-	-	10
3.1 นักเรียนบอกความหมายจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้	2	-	-	-	-	-	2
3.2 นักเรียนบอกเว็บไซต์ที่ให้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้	2	-	-	-	-	-	2
3.3 นักเรียนสามารถบอกวิธีการสมัครใช้บริการอีเมลได้	-	-	2	-	-	-	2
3.4 นักเรียนสามารถบอกการเขียนจดหมายและการส่งจดหมายได้	2	-	-	-	-	-	2
3.5 นักเรียนสามารถส่งจดหมายพร้อมข้อมูลอื่นๆ ได้	2	-	-	-	-	-	2
						รวม	30

3.4.1.3 กำหนดรูปแบบของคำถาม

กำหนดรูปแบบของคำถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เห็นว่าควรใช้แบบทดสอบที่มีข้อสอบในลักษณะของคำถามเป็นชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) เพราะถือเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลที่มีคุณภาพและมีความเป็นปรนัย ใช้วัดผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งข้อสอบแบบเลือกตอบเป็นข้อสอบที่นิยมใช้มากในปัจจุบัน เพราะสามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์ และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน และสำหรับจำนวนตัวเลือกนั้น ผู้วิจัยได้ใช้ 4 ตัวเลือก

3.4.2 การสร้างแบบทดสอบ

3.4.2.1 เขียนข้อสอบ

ในการเขียนข้อสอบเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการและรูปแบบการเขียนข้อสอบที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีที่ได้กำหนดไว้ โดยจะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ชนิด 4 ตัวเลือกโดยจะเขียนแบบทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดจำนวนที่จะต้องออกข้อสอบไว้เป็นจำนวน 90 ข้อ คิดเป็น 3 เท่าของจำนวนข้อสอบที่ใช้วัดผลจริง เพื่อสำรองสำหรับข้อสอบที่ใช้ไม่ได้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3.4.2.2 พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Consistency: IOC) นำข้อสอบทั้งหมดที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่านพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Consistency: IOC) โดยพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อว่าสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าพิจารณา แล้วเห็นว่าแน่ใจว่าข้อสอบสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ลงคะแนน 0 และถ้าเห็นว่าข้อสอบไม่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ลงคะแนน -1 ลงในตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Consistency: IOC) ดังแสดงในภาคผนวก ข.2

ตารางที่ 3.3 แสดงตัวอย่างตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
(Index of Consistency: IOC)

ข้อสอบ ข้อที่	รายละเอียดข้อสอบ	การพิจารณา		
		+1	0	-1
จุดประสงค์ที่ 1				
ข้อที่ 1				

3.4.2.3 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อสอบ

เป็นการนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่านมาทำการวิเคราะห์หาค่า (IOC) โดยการหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ถ้ามีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าใช้ได้ข้อสอบข้อใดที่ต้องปรับปรุง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อสอบแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

3.4.2.4 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เป็นการนำข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์ดัชนีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) และผ่านเกณฑ์หรือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยมีการกำหนดคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบตลอดจนจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

3.4.3 การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

3.4.3.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดไผ่คิ้ว ที่เคยเรียนเนื้อหาในวิชาการใช้ อินเทอร์เน็ตแล้ว จำนวน 20 คน

3.4.3.2 วิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ

เป็นการนำผลการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ ซึ่งประกอบด้วย การหาค่าความยากง่าย การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หลักการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ

ตารางที่ 3.4 แสดงความหมายค่าความยาก (p) ของข้อสอบ

ค่าระดับความยาก	ความหมาย	ทางปฏิบัติ
0.00 ถึง 0.09	ยากมาก	ควรตัดทิ้ง
0.10 ถึง 0.19	ยาก	ปรับปรุง
0.20 ถึง 0.39	ค่อนข้างยาก	ดี
0.40 ถึง 0.60	ยากง่ายปานกลาง	ดีมาก
0.61 ถึง 0.80	ค่อนข้างง่าย	ดี
0.81 ถึง 0.90	ง่าย	ปรับปรุง
0.91 ถึง 1.00	ง่ายมาก	ควรตัดทิ้ง

ตารางที่ 3.5 แสดงความหมายค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ

ค่าอำนาจจำแนก	ความหมาย	ทางปฏิบัติ
0.40 ขึ้นไป	ดีมาก	เหมาะสม
0.30 ถึง 0.39	ดีพอควร	อาจต้องปรับปรุงบ้าง
0.20 ถึง 0.29	พอใช้	ต้องปรับปรุง
0.19 ลงมา	จำแนกไม่ได้	ต้องปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจะใช้วิธีการของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน สูตร KR-20 ซึ่งจะทำโดยใช้เครื่องมือ 1 ชุด ใช้ทดสอบเพียงครั้งเดียว และไม่ต้อง แบ่งครึ่งแบบทดสอบ ซึ่งความเชื่อมั่นเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ซึ่งต้องพยายามให้ได้ค่าความเชื่อมั่นสูงสำหรับการวัดผลเพราะจะทำให้มีความเชื่อมั่นว่าข้อสอบนั้นสามารถวัดได้จริง ความเชื่อมั่นของข้อสอบที่สมบูรณ์ที่สุด จะมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเป็น 1.00 โดยทั่วไปแล้ว ควรมีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบทดสอบนี้มีความเชื่อมั่นในเกณฑ์ดีซึ่งค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.8956

3.4.3.3 บันทึกรูปแบบข้อสอบที่มีคุณภาพลงในฐานข้อมูลคลังข้อสอบ

เป็นการนำข้อสอบที่มีคุณภาพบันทึกลงในฐานข้อมูลคลังข้อสอบ โดยมีการจัดเก็บแยกตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อประโยชน์ในการนำข้อสอบจากฐานข้อมูลคลังข้อสอบไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบท้ายหน่วย การเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนต่อไป ดังแสดงในภาคผนวก ข.5

3.4.3.4 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน (Post- Test)

การสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน เป็นการสร้างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพทางการเรียนของผู้เรียนก่อนการสอน(Pre-Test) ว่าก่อนการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนมากน้อยเพียงใด โดยจะใช้วิธีสุ่มข้อสอบจากแต่ละวัตถุประสงค์ของทุกหน่วยการเรียนจากฐานข้อมูลข้อสอบที่เตรียมไว้ หน่วยละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

การสร้างแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนเป็นการสร้างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียน (E_1) โดยจะใช้วิธีสุ่มข้อสอบจากแต่ละวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียน ซึ่งมีจำนวนหน่วยละ 10 ข้อ

การสร้างแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียน เป็นการสร้างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของบทเรียนหลังการเรียน (E_2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังการเรียน(Post-Test) ซึ่งจะใช้วิธีสุ่มข้อสอบจากแต่ละวัตถุประสงค์ของทุกหน่วยการเรียนจากฐานข้อมูลข้อสอบที่เตรียมไว้ หน่วยที่ 1 จำนวน 10 ข้อ หน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อ และหน่วยที่ 3 จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

3.5 วิธีการสร้างแบบสอบถามระดับเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน

3.5.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับประโยชน์ของงานวิจัย

3.5.2 กำหนดรูปแบบสอบถามที่ใช้

ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ Likert's Scale กำหนดระดับเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนไว้ 5 ระดับ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพด้านสื่อ มีดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.5.3 กำหนดประเด็นที่ต้องการสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ได้ทำการศึกษาและกำหนดประเด็นในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นไว้ 6 ด้าน คือ ส่วนประกอบโดยทั่วไปของโปรแกรม ส่วนของตัวอักษร ส่วนของรูปภาพ ส่วนของเสียงประกอบและเสียงบรรยาย ส่วนการนำเสนอ และส่วนปฏิสัมพันธ์ สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความคิดเห็นมีดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	ดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.6 การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

3.6.1 การวิเคราะห์ผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียน ใช้การวิเคราะห์ผลหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หากำระดับความยากของข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ดังนี้

3.6.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการนำตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Consistency) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาพิจารณา และให้

คะแนนความสอดคล้องของข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตรทางสถิติโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum x}{N}$$

โดยที่

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมหรือเนื้อหา

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 การหาค่าระดับความยากง่ายของข้อสอบ โดยนำข้อสอบที่สร้างขึ้นตามที่กำหนดไว้แล้ว มาหาวิธีการหาความยากง่าย (Difficulty; p) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$\text{จากสูตร} \quad P = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

โดยที่ P หมายถึง ค่าความยาก

R_H หมายถึง จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L หมายถึง จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N_H หมายถึง จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L หมายถึง จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

3.6.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ โดยนำข้อสอบที่สร้างขึ้นตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้ว มาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power; r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$\text{จากสูตร ค่าอำนาจจำแนก (r) ถูก} = \frac{R_H - R_L}{N_H \cdot N_L}$$

โดยที่ (r) ถูก หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกข้อถูก

R_H หมายถึง จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L	หมายถึง	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N_H หรือ N_L	หมายถึง	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.6.1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยนำข้อสอบที่สร้างขึ้นตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้ว วิธีการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบตรวจสอบ โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20 Kuder – Richardson)

$$\text{จากสูตร} \quad r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum pq}{s^2} \right)$$

r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อ

q = $1 - p$

s^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3.6.2 การวิเคราะห์ผล สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบตรวจสอบเพื่อ การหาประสิทธิภาพของ บทเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.6.2.1 การหาค่าประสิทธิภาพของบทเรียน การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน โดยนำคะแนนสอบระหว่างการเรียน และคะแนนสอบหลังการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนมา คำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยมีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80/80$ ใช้สูตรนี้

ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากการทดสอบระหว่างเรียน

$$\text{จากสูตร} \quad E_1 = \frac{\sum_{i=1}^M E_{1i}}{M}$$

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนระหว่างกระบวนการ เป็นค่าเฉลี่ยของ ประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด

E_{1i} หมายถึง ประสิทธิภาพจากการทดสอบระหว่างเรียนของหน่วยการเรียนรู้ i คิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้ จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วย i ของนักเรียนทั้งหมด

A_i หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบหน่วยเรียนที่ i

ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากการทดสอบหลังเรียน

จากสูตร
$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum_{i=1}^N X_i}{n}\right) \times 100}{B}$$

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพจากการทดสอบหลังการเรียน(Post-test) เมื่อเรียนจบทุกหน่วยการเรียนรู้

B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนหรือ Post-test

n หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งหมด

หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

X_i หมายถึง คะแนนรวมของนักเรียนคนที่ i ระหว่างเรียนหน่วยเรียนที่ i

3.6.2.2 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดยใช้สูตร [25] ดังนี้

จากสูตร
$$E_{pre} = \frac{\sum_{k=1}^n X_k}{nC} \times 100$$

เมื่อ X_k = คะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียนคนที่ k

n = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

C = คะแนนเต็มของแบบทดสอบก่อนเรียน

จากสูตร
$$E_{post} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{nB} \times 100$$

เมื่อ	X_i	=	คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนคนที่ i
	n	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
	B	=	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

เมื่อหาค่า (Pre-Test) และ (Post- Test) แล้วจะต้องหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทั้งสองด้วย เพื่อที่จะใช้ตรวจสอบความใกล้เคียงกันของทั้งสองค่า ซึ่งไม่น่าจะมีความใกล้เคียงกัน

จากสูตร
$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

โดยที่

S.D	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
$\sum x^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

เมื่อค่า (Post-Test) และ (Pre – Test) แล้วจะต้องหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E)

จากสูตร
$$S.E = \frac{\sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}}{\sqrt{n}}$$

S.E	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
$\sum x^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3.6.3 การวิเคราะห์ผลสถิติที่ใช้วิเคราะห์หาระดับเจตคติของผู้เรียน

การวิเคราะห์ผลการหาระดับเจตคติของผู้เรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยนำค่าที่ได้จากแบบสอบถามวัดระดับเจตคติของผู้เรียน มาคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้

จากสูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$

โดยที่ \bar{x} หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n หมายถึง จำนวนผู้เรียน

3.6.4 การทดสอบทางสถิติแบบที (t-test) ดังนี้

สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้และคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้

สูตร $t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$

D = ผลต่างของคะแนน

n = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง